

Ekonomiskā atlabšanā Latvijā: iespējas un ierobežojumi

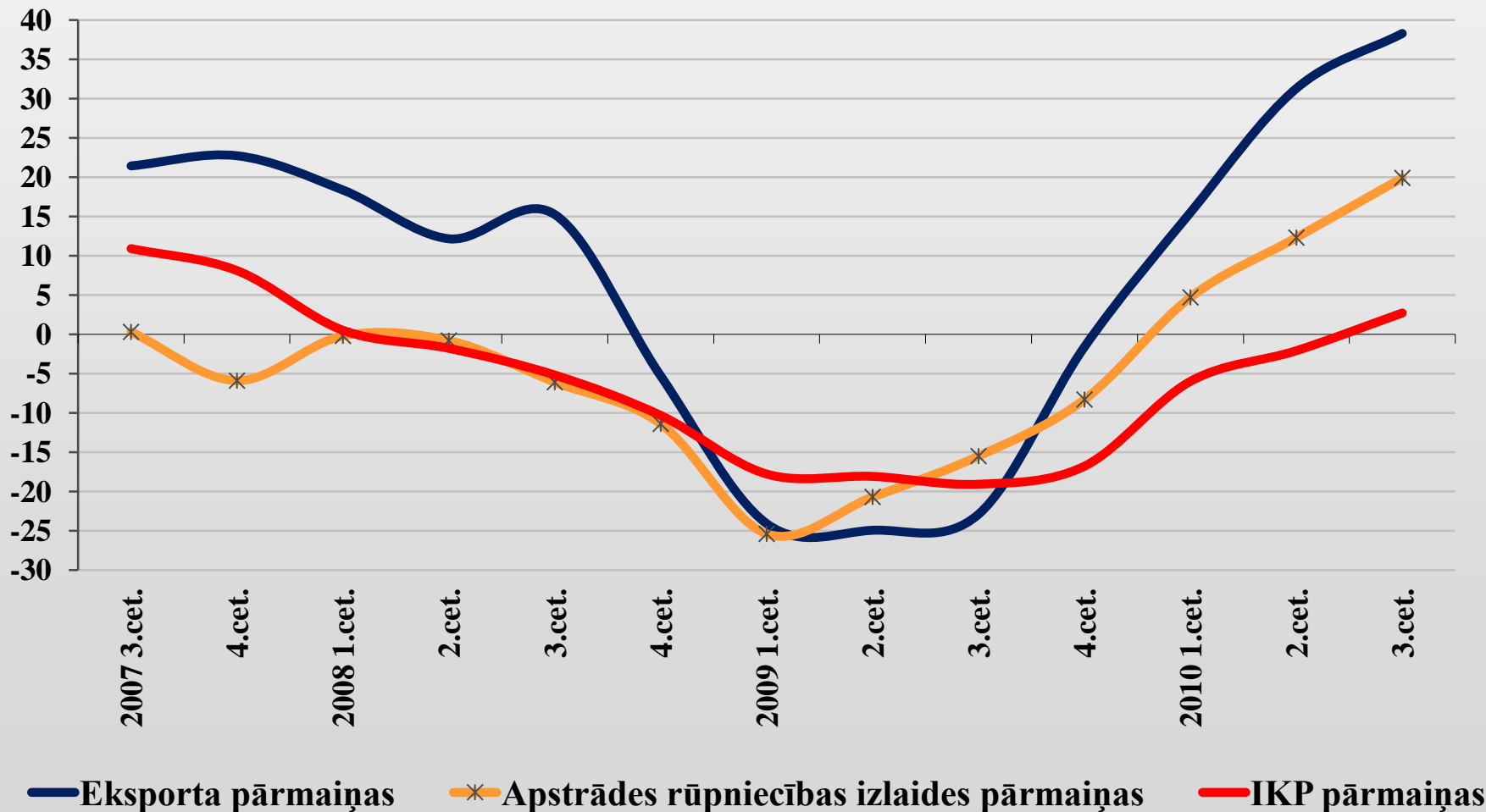
Mārtiņš Bitāns

Latvijas Bankas Monetārās politikas pārvaldes padomnieks

2010.gada 3.decembrī

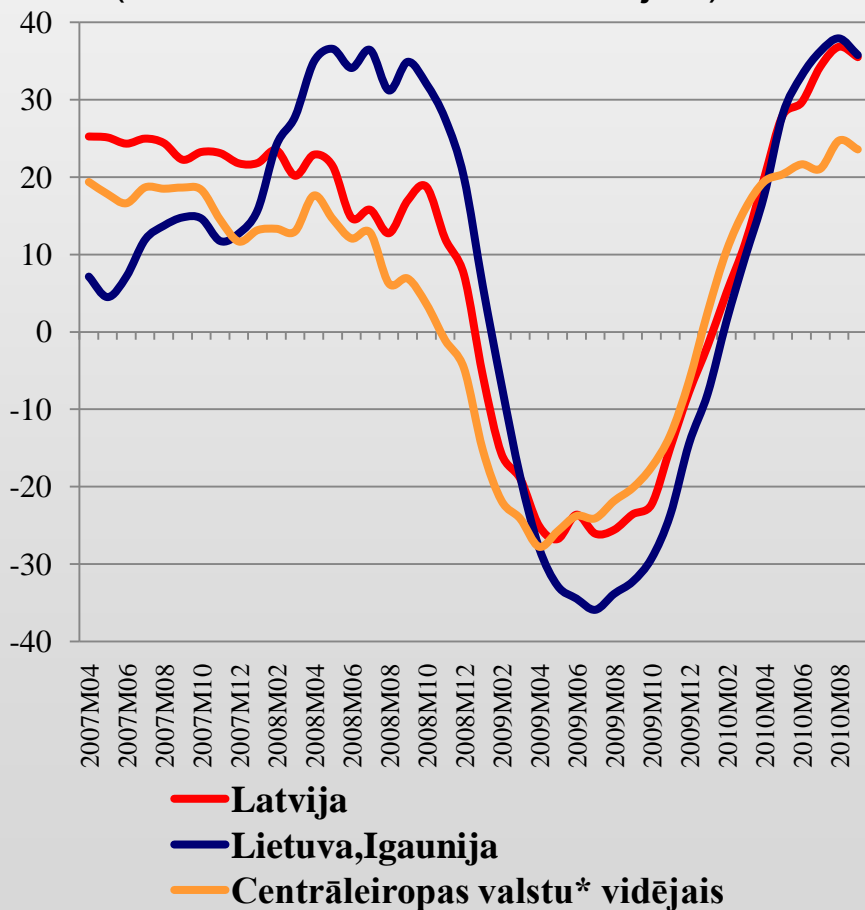
Ekonomiskā izaugsme balstīta uz veiksmīgu eksporta attīstību

Atsevišķu makroekonomisko rādītāju gada pārmaiņu temps (%)

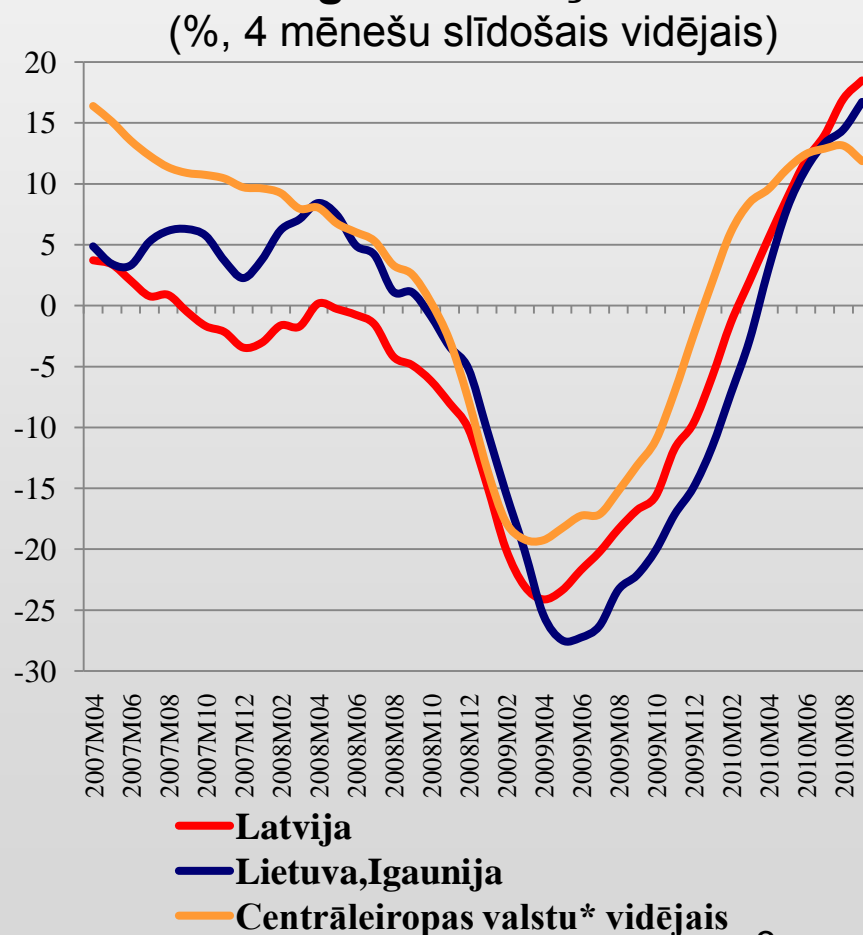

Eksports un ražošana Latvijā pieaug straujāk kā Centrāleiropas valstīs

Eksporta gada izmaiņas
(%, 4 mēnešu slīdošais vidējais)

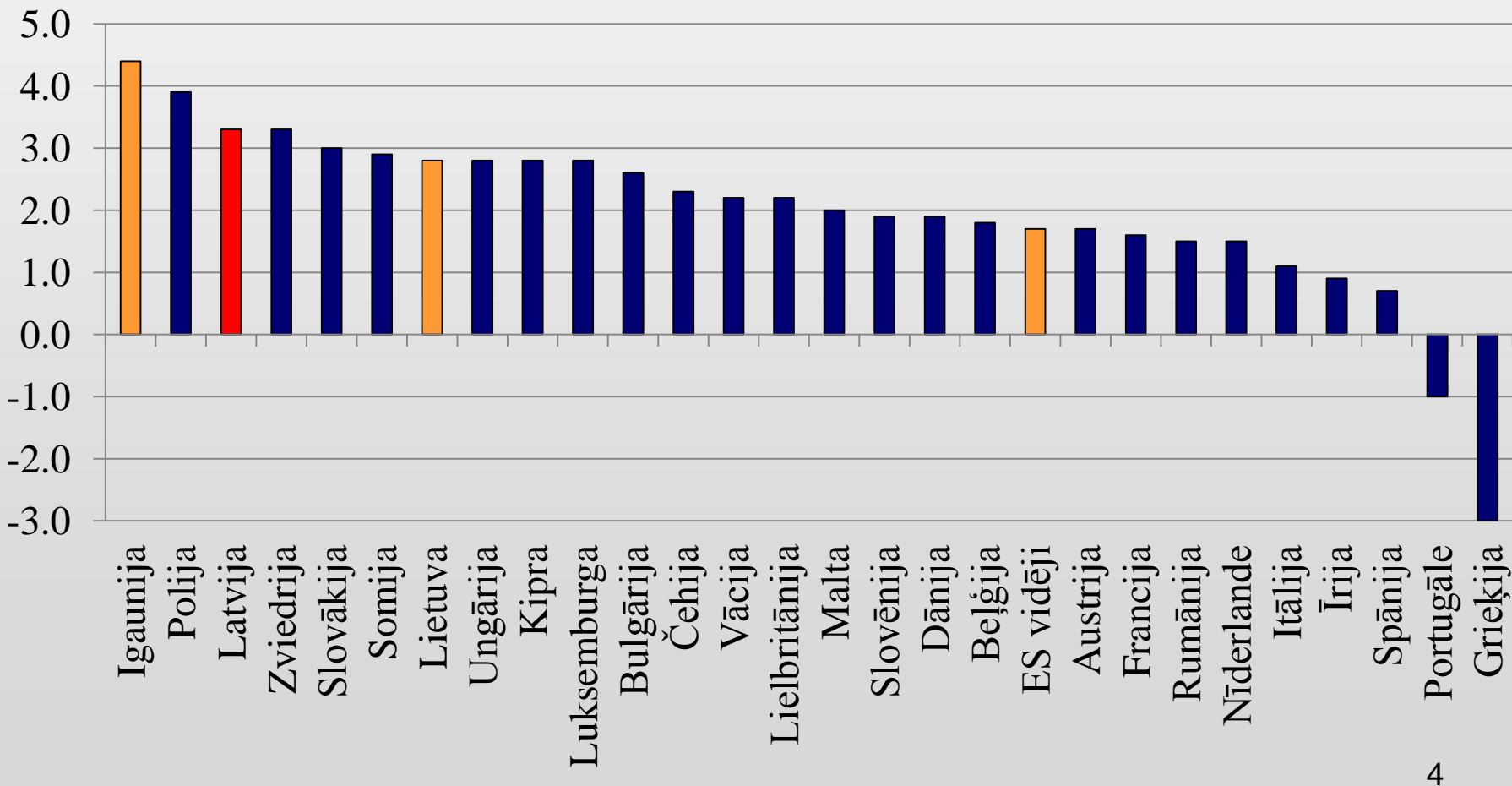
Apstrādes rūpniecība apjomu gada izmaiņas
(%, 4 mēnešu slīdošais vidējais)

*Čehija, Ungārija, Polija, Rumānija, Slovēnija, Slovākija

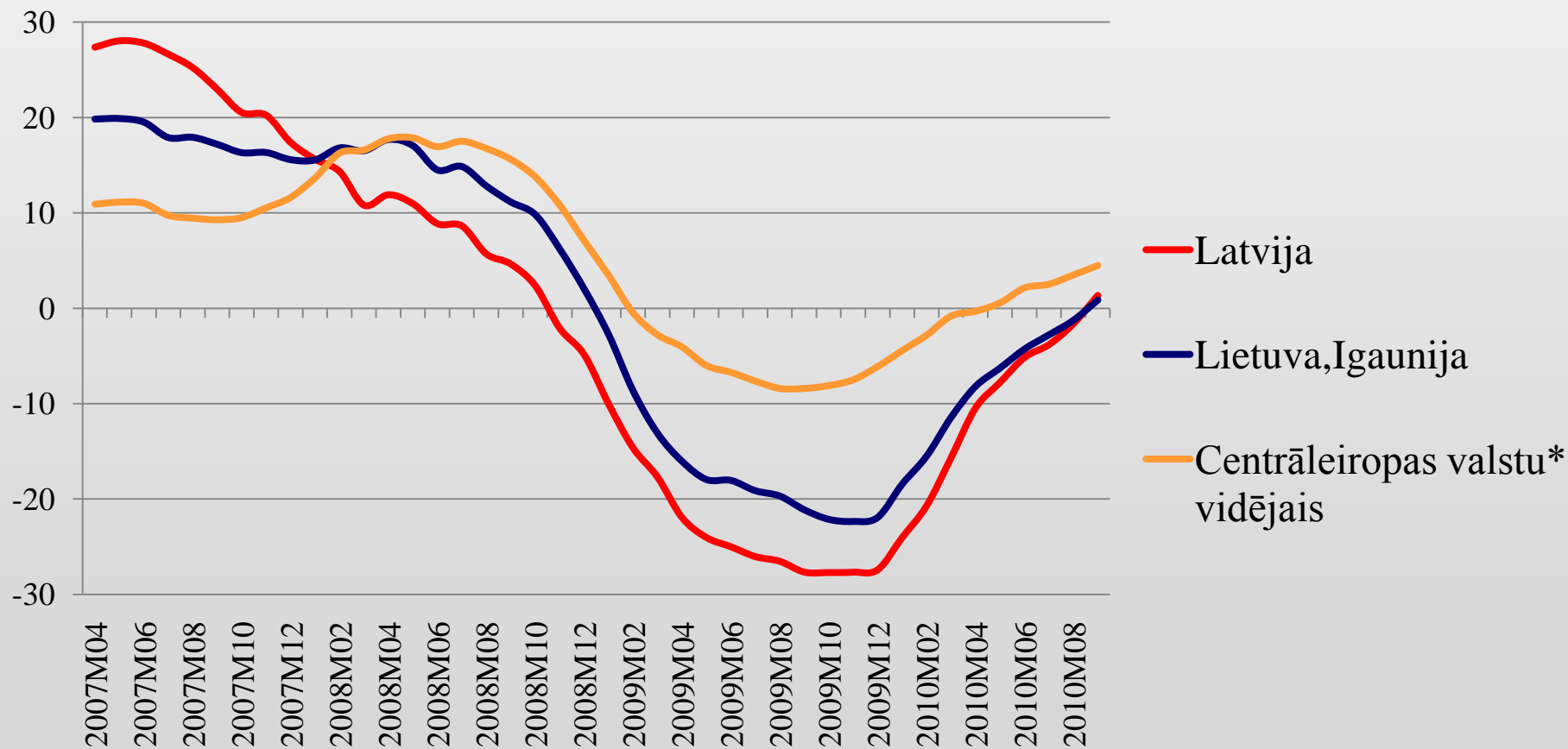
Nākošgad Eiropas Komisija Latvijai prognozē trešo straujāko izaugsmi starp ES valstīm

EK prognozes par IKP pieaugumu 2011.gadā (%)

Vājā iekšzemes aktivitāte var nopietni bremzēt turpmāko attīstību

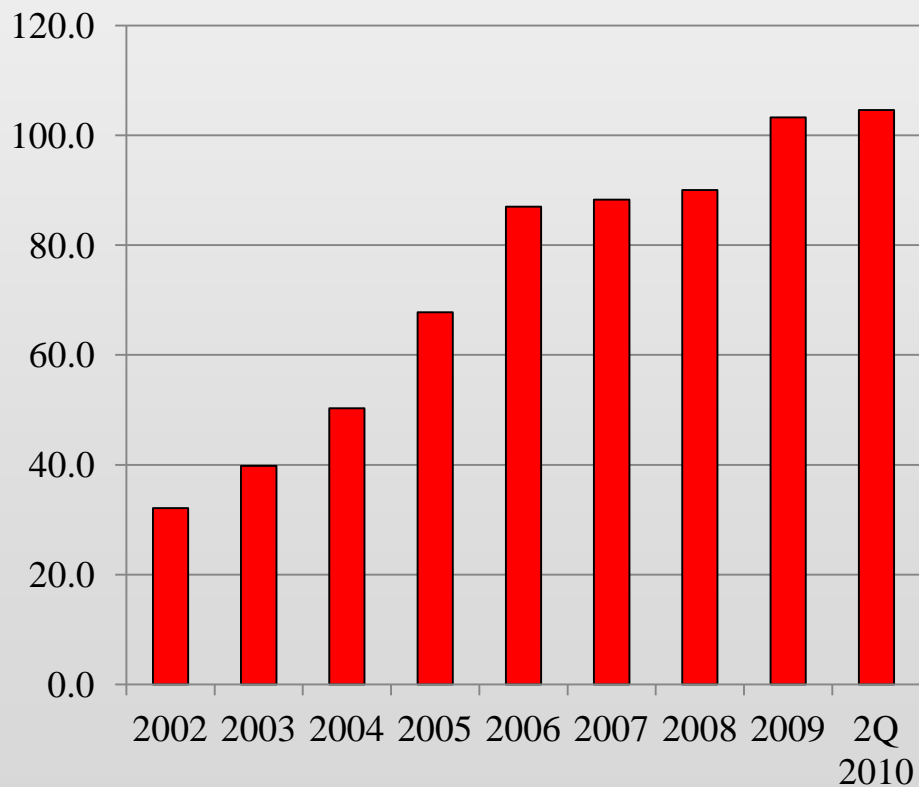
Mazumtirdzniecības apgrozījuma gada izmaiņas
(%, 4 mēnešu slīdošais vidējais)

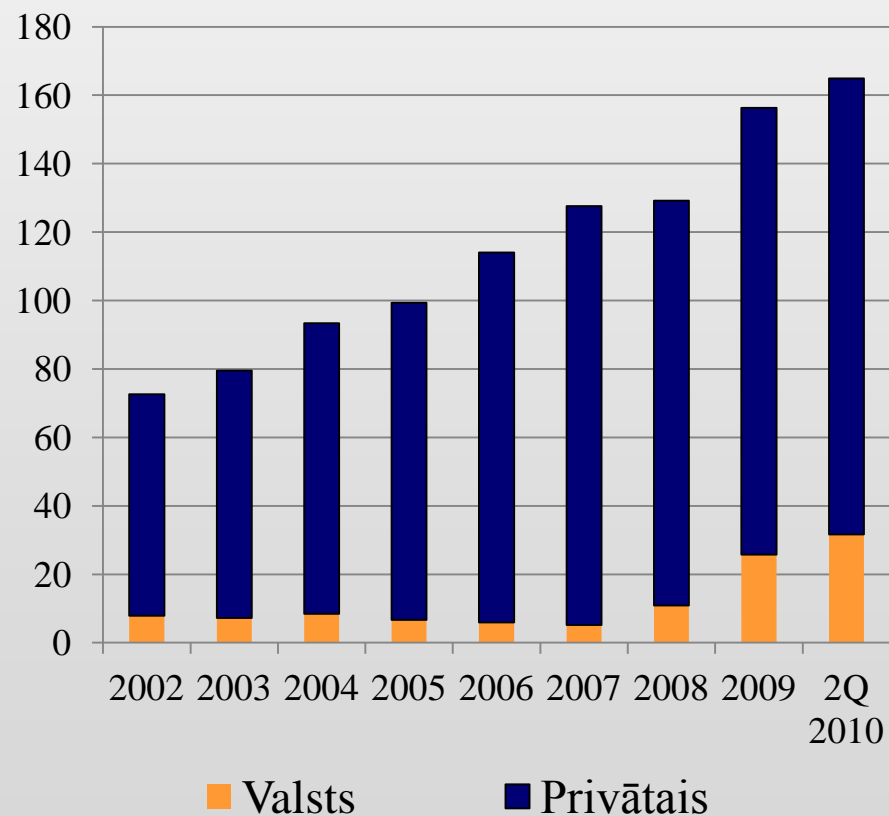
*Čehija, Ungārija, Polija, Rumānija, Slovēnija, Slovākija

Līdz šim iekšzemes aktivitāti stimulēja plašā kredītu pieejamība un “dzīve uz parāda”

Rezidentiem izsniegtie kredīti (% no IKP)

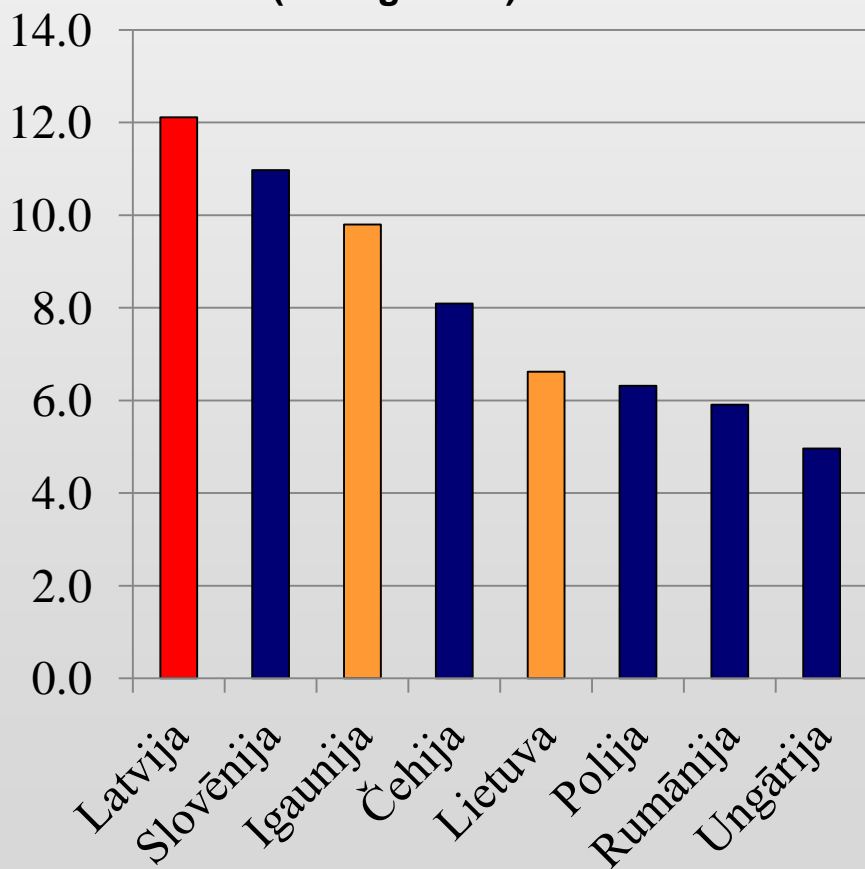

Latvijas ārējais parāds (% no IKP)

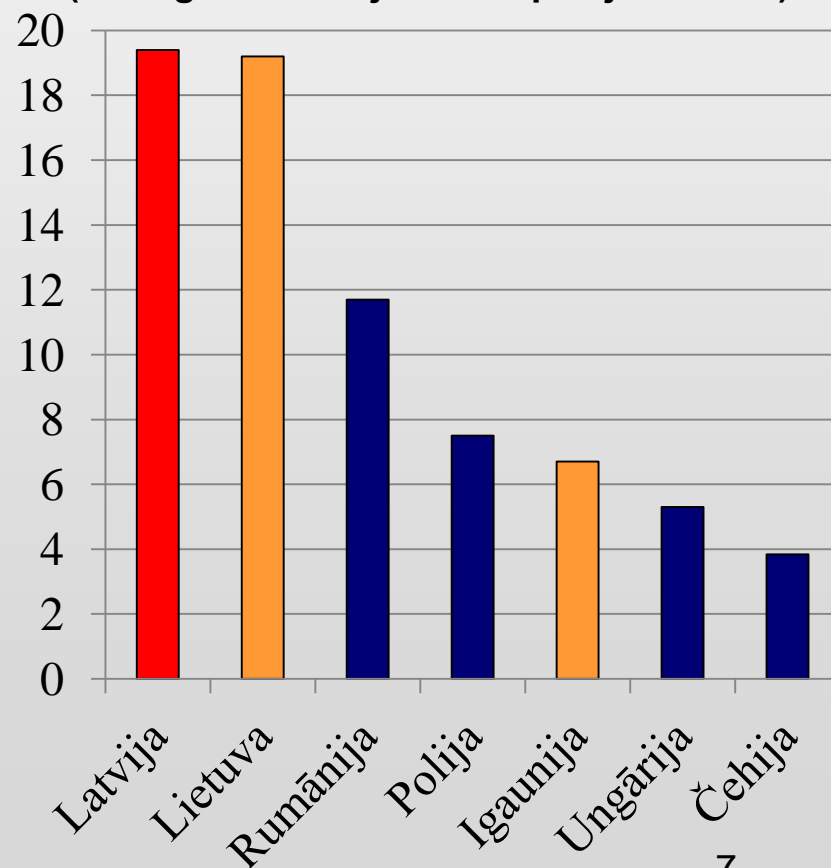

Aizvadīto trako gadu kredītpolitika un tās sekas šobrīd ierobežo banku iespējas...

Aizņemtā kapitāla attiecība pret pašu kapitālu un rezervēm (2010.g.3.cet.)

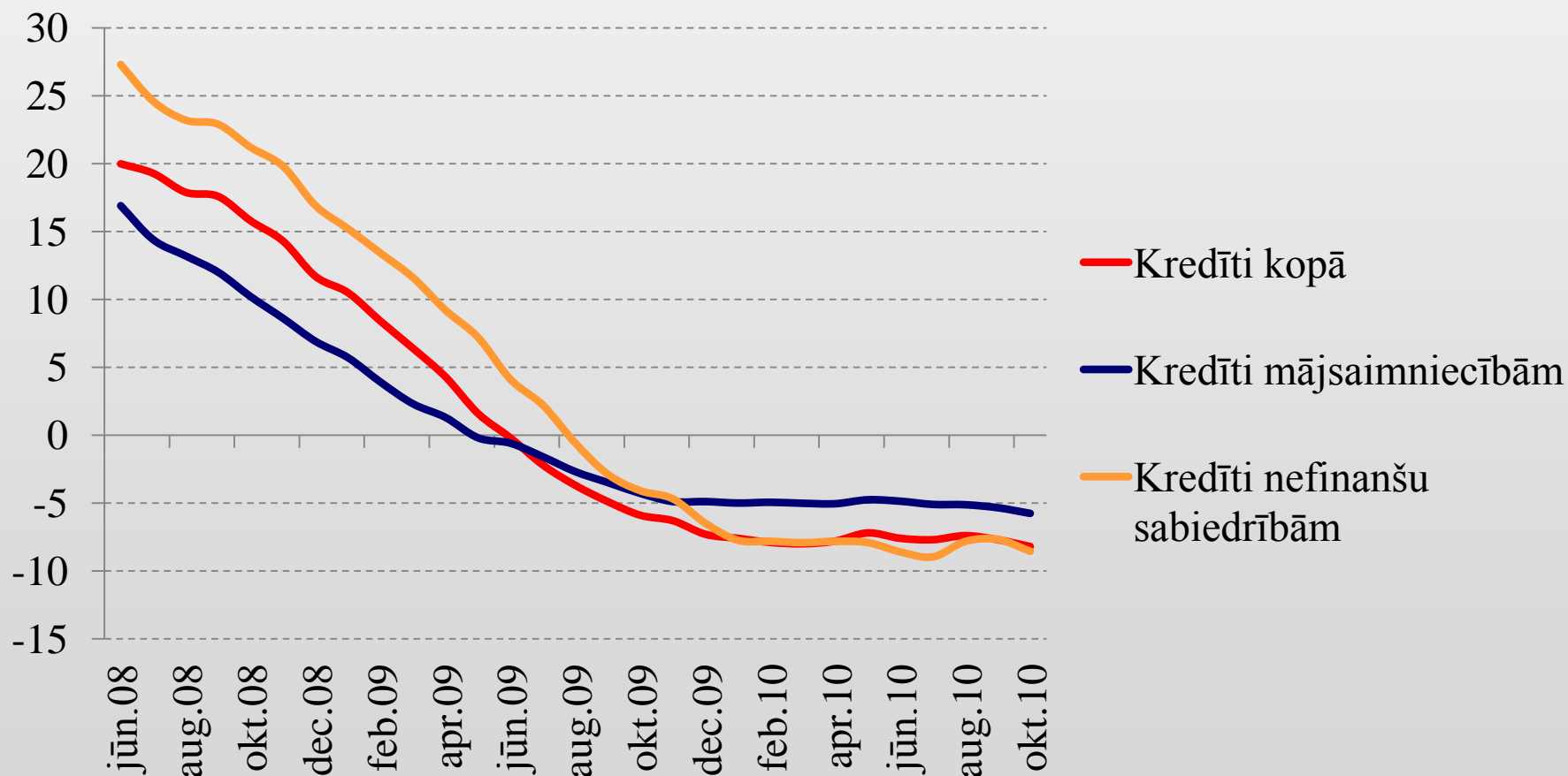

Ievērojami kavēto kredītu īpatsvars kopējā kredītportfelī, % (2010.g.3.cet. vai jaunākie pieejamie dati)

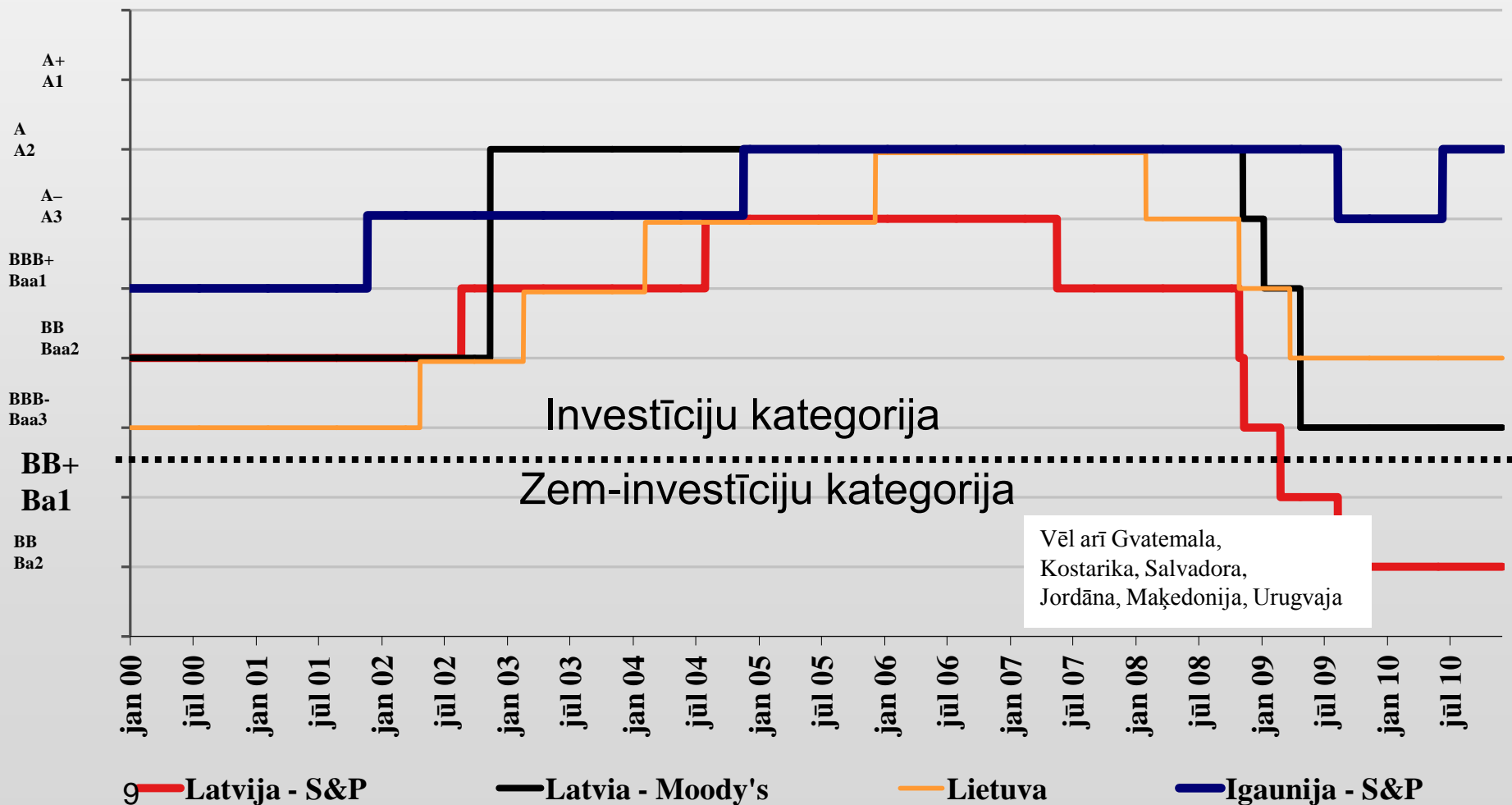
... un tuvākajā nākotnē bankas nespēs būtiski veicināt tautsaimniecības izaugsmi

Rezidentiem izsniegto kredītu gada izmaiņas, %

Pieaugošais valsts parāds neļauj uzlabot valsts kredītreitingu

Standard & Poor's kredītreitingi

Vēl arī Gvatemala,
Kostarika, Salvadora,
Jordāna, Maķedonija, Urugvaja

1. Īstermiņa prioritāte

2012. gada budžets

- 2012.gada budžeta deficītam jābūt zem 3% no IKP
- Galvenais uzsvars – strukturālās reformas
- Darbs pie konsolidācijas pasākumiem jāuzsāk tūlīt pēc 2011.gada budžeta pieņemšanas
 - kvalitatīvu pasākumu izstrādei nepieciešams laiks
 - neziņa par valdības fiskālajiem plāniem mazina ekonomisko aktivitāti

2. Vidējā termiņa prioritāte

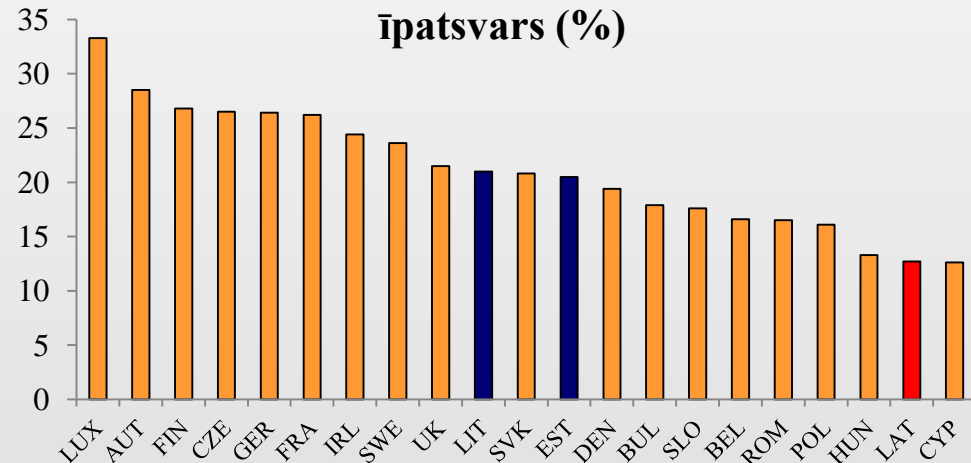
Eiro

- Euro jāievieš 2014.gadā
- Euro nav pašmērķis. Tas ir līdzeklis veiksmīgai ekonomikas attīstībai:
 - pilnībā izzudīs spekulācijas par valūtas kursa iespējamām manipulācijām;
 - straujāka ārējās tirdzniecības attīstība
 - uzlabosies finanšu resursu pieejamība
 - labāks investīciju reitings => vairāk ĀTI
 - zemākas, stabilākas procentu likmes
 - neieviešot euro, neglābjami atpaliksim no Igaunijas

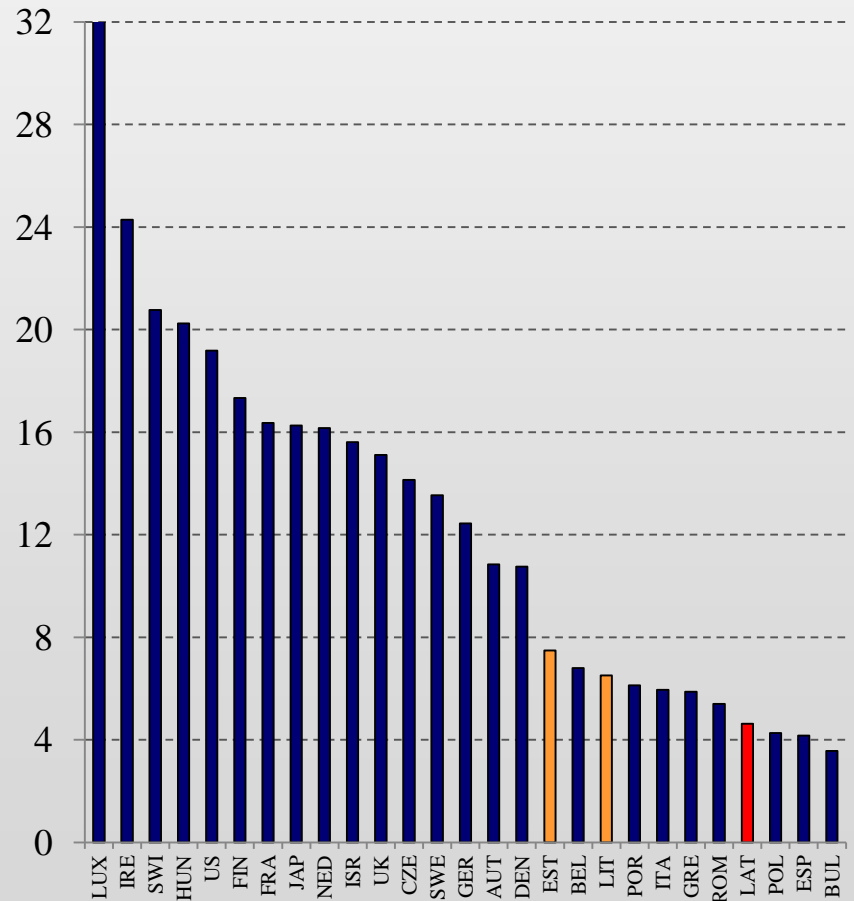
3. Ilgtermiņa prioritāte

Kvalitatīva izglītības sistēma

Matemātikas, dabaszinātņu un IT studentu īpatsvars (%)

Hi-tech īpatsvars eksportā (%)

R&D izdevumi (EUR uz iedz.)

